

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

**HANDELINGEN VAN DE
PLENAIRE VERGADERINGEN**

331 31/03/1999 - voormiddag

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

**ANNALES DES
SÉANCES PLÉNIÈRES**

331 31/03/1999 - matin

Sommaire

Mercredi 31 mars 1999, matin - 331

COMMUNICATIONS	11679
PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI	11679

- projet de loi modifiant certaines dispositions du Code pénal, du Code d'instruction criminelle, de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale, de la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964, de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, de la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964 (1889/1 à 3)

- projet de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire et transférant certains membres du personnel en service auprès des parquets ou attachés à une commission de probation (transmis par le Sénat) (2038/1 et 2) 11679

discussion générale 11679

Orateur : M. **Van Overberghe**, rapporteur

discussion des articles 11680

- proposition de loi de M. Renaat Landuyt instaurant un certificat de capacité et d'aptitude à adopter (2011/1 à 4) 11681

discussion générale 11681

Orateur : M. **Van Overberghe**, rapporteur

discussion des articles 11681

- proposition de loi de M. Renaat Landuyt modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'ordre judiciaire (1666/1 à 6)

- proposition de loi de M. Thierry Giet modifiant le titre V du livre II de la deuxième partie du Code judiciaire (1942/1 et 2) 11682

discussion générale 11682

Orateurs : MM. **Giet, Landuyt, Duquesne, Bourgeois, Vandeurzen, Van Parys**, ministre de la Justice

discussion des articles 11687

- projet de loi instituant le Code des sociétés (1838/1 à 11) 11688

discussion générale 11688

Orateurs : MM. **Vandeurzen** et **Hotermans**, rapporteurs, **Landuyt**

discussion des articles 11689

ORDRE DES TRAVAUX 11690

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (CONTINUATION) 11690

Inhoud

Woensdag 31 maart 1999, voormiddag - 331

MEDEDELINGEN	11679
WETSONTWERPEN EN -VOORSTELLEN	11679

- wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Strafwetboek, van het Wetboek van strafvordering, van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964 (1889/1 tot 3)

- wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en tot overplaatsing van sommige personeelsleden in dienst bij de parketten of verbonden aan een probatiecommissie (overgezonden door de Senaat) (2038/1 en 2) 11679

algemene bespreking 11679

Spreker : de heer **Van Overberghe**, rapporteur

bespreking van de artikelen 11680

- wetsvoorstel van de heer Renaat Landuyt tot invoering van een getuigschrift van bekwaamheid en geschiktheid om te adopteren (2011/1 tot 4) 11681

algemene bespreking 11681

Spreker : de heer **Van Overberghe**, rapporteur

bespreking van de artikelen 11681

- wetsvoorstel van de heer Renaat Landuyt houdende wijziging, wat het tuchtrecht voor de leden van de rechterlijke orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek (1666/1 tot 6)

- wetsvoorstel van de heer Thierry Giet tot wijziging van boek II, titel V, van het tweede deel van het Gerechtelijk Wetboek (1942/1 en 2) 11682

algemene bespreking 11682

Sprekers : de heren **Giet, Landuyt, Duquesne, Bourgeois, Vandeurzen, Van Parys**, minister van Justitie

bespreking van de artikelen 11687

- wetsontwerp houdende invoering van het Wetboek van vennootschappen (1838/1 tot 11) 11688

algemene bespreking 11688

Sprekers : de heren **Vandeurzen** en **Hotermans**, rapporteurs, **Landuyt**

bespreking van de artikelen 11689

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 11690

WETSONTWERPEN EN -VOORSTELLEN (VOORTZETTING) 11690

- projet de loi modifiant l'article 582, 1°, du Code judiciaire (transmis par le Sénat) (sans rapport) (1850/1)	11690	- wetsontwerp tot wijziging van artikel 582, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek (overgezonden door de Senaat) (zonder verslag) (1850/1)	11690
discussion générale	11690	algemene bespreking	11690
discussion des articles	11690	bespreking van de artikelen	11690
- proposition de loi de M. Chris Moors visant à encourager la conclusion de baux à ferme de longue durée (2014/1 et 2)	11690	- wetsvoorstel van de heer Chris Moors tot stimulering van langetermijnpachten (2014/1 en 2)	11690
discussion générale	11690	algemene bespreking	11690
<i>Orateur</i> : Mme Creyf , rapporteuse		<i>Spreker</i> : mevrouw Creyf , rapporteur	
discussion des articles	11690	bespreking van de artikelen	11690
ANNEXE	11691	BIJLAGE	11691
COMMUNICATIONS	11691	MEDEDELINGEN	11691
SÉNAT	11691	SENAAT	11691
PROJET DE LOI TRANSMIS	11691	OVERGEZONDEN WETSONTWERP	11691
GOVERNEMENT	11691	REGERING	11691
PROCEDURE D'ASSOCIATION	11691	PROCEDURE VAN BETROKKENHEID	11691

SÉANCE PLÉNIÈRE
MERCREDI 31 MARS 1999

MATIN

PRÉSIDENCE de
M. Lenssens

La séance est ouverte à 10.05 heures.

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 31 MAART 1999

VOORMIDDAG

VOORZITTER :
De heer Lenssens

De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering :

Ministre du gouvernement fédéral
présent lors de l'ouverture de la séance :

Van Parys.

De **voorzitter** : De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Er zijn berichten van verhindering
ingekomen van de leden :

Les membres suivants sont excusés :

Delathouwer, Minne, Moriau, Taelman,
Van den Poel-Welkenhuysen, Wauthier,
wegens ziekte / pour raison de santé :

Ghesquière, Raad van Europa / Conseil
de l'Europe.

Mededelingen

Communications

De **voorzitter** : Een reeks interne besluiten en mededelingen moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij de handelingen van deze vergadering opgenomen worden.

Une série de décisions internes et de communications doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe des annales de cette séance.

Wetsontwerpen en -voorstellen Projets et propositions de loi

De **voorzitter** : Aan de orde is de bespreking van het :

- wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Strafwetboek, van het Wetboek van strafvordering, van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964 (1889/1 tot 3)

- wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en tot overplaatsing van sommige personeelsleden in dienst bij de parketten of verbonden aan een probatiecommissie (overgezonden door de Senaat) (2038/1 en 2).

L'ordre du jour appelle la discussion du :

- **projet de loi modifiant certaines dispositions du Code pénal, du Code d'instruction criminelle, de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre**

préliminaire du Code de procédure pénale, de la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964, de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, de la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964 (1889/1 à 3)

- **projet de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire et transférant certains membres du personnel en service auprès des parquets ou attachés à une commission de probation (transmis par le Sénat) (2038/1 et 2).**

Ik stel u voor één enkele algemene bespreking aan de twee ontwerpen te wijden. (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Jo Van Overberghe, rapporteur, heeft het woord.

De heer **Jo Van Overberghe** (CVP), rapporteur : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, beide wetsontwerpen waarover ik vandaag verslag uitbreng hebben tot doel klaarheid te scheppen in de grote versnippering binnen de regelgeving waardoor de mensen die in de parajudiciële sector werken soms verschillende personeelsstatuten hebben en waardoor de bevoegdheidsafbakening onduidelijk is geworden. Om

eenheid te scheppen is het noodzakelijk dat enkele wetswijzigingen worden doorgevoerd opdat de coherentie die nodig is voor een betere en efficiëntere werking van Justitie wordt gerealiseerd.

De parajustitiële sector is op een niet-georganiseerde wijze gegroeid en daardoor versnipperd. Het wordt bijgevolg moeilijk een duidelijke bevoegdheidsverdeling te ontwaren tussen de diverse diensten. Ook de huisvesting van de verscheidene diensten is verspreid. Er zijn verschillende personeelsstatuten en benamingen en er is tot slot ook een al te beperkt personeelsbestand voor het groeiende aantal opdrachten dat wordt toevertrouwd aan wat gemeenzaam "het parajustitiële werkveld" wordt genoemd. Het behoeft geen betoog dat deze onoverzichtelijkheid tot verwarring leidt, niet alleen bij de burgers maar ook bij de magistraten en advocaten, die door de bomen het bos niet meer zien.

De regering heeft op 30 augustus 1996 de beslissing genomen om justitiehuisen per gerechtelijk arrondissement op te richten teneinde de efficiëntie en effectiviteit van Justitie te herstellen. Grosso modo heeft het justitiehuis twee grote opdrachten: ten eerste, het samenbrengen van het parajustitiële veld en ten tweede, het coördineren en promoten van alternatieve gerechtelijke maatregelen. Beide wetsontwerpen passen dus binnen de bezorgdheid om het parajustitiële veld samen te brengen in een afzonderlijke dienst.

Het tweede wetsontwerp dat wij vandaag bespreken werd overgezonden door de Senaat en heeft als belangrijkste doelstelling het personeel van de diensten bemiddeling in strafzaken en slachtofferonthaal te onttrekken aan de rechterlijke orde. In de toekomst worden zij dus volwaardige ambtenaren van het ministerie van Justitie. Zij zullen voortaan als ambtenaar worden tewerkgesteld door een afzonderlijke dienst binnen het ministerie van Justitie, de "dienst Justitiehuisen". Omtrent de benaming van deze dienst is enige deining ontstaan binnen de commissie voor de Justitie, aangezien de terminologie "dienst Justitiehuisen" al te zeer verwijst naar de ons bekende gebouwen, de justitiehuisen. Dit wetsontwerp onttrekt aldus de personeelsleden van het slachtofferonthaal bij de parketten en van de dienst bemiddeling in strafzaken aan de rechterlijke orde. Zij worden overgeheveld van de rechterlijke orde naar de administratie van Justitie. Het gaat hier in totaal om 16 personeelsleden.

Het eerste ontwerp beoogt in een wettelijke grondslag te voorzien voor de justitiehuisen.

De dienst Justitiehuisen van het ministerie van Justitie staat de procureur des Konings bij in de verschillende fasen van de bemiddeling in strafzaken, bij het begeleiden van personen die betrokken zijn bij gerechtelijke procedures en bij de uitvoering ervan. De ambtenaren van deze nieuwe dienst voeren hun taak uit in nauwe samenwerking met de procureur des Konings die toezicht uitoefent op hun opdracht. Verder bepaalt het wetsontwerp dat ook de procureur-generaal zal worden bijgestaan door ambtenaren van deze dienst bij het uitvoeren van het strafrechtelijk beleid inzake bemiddeling in strafzaken en slachtofferonthaal. Ook zij zijn gehouden nauw samen te werken met de procureur-generaal. Aangezien deze ambtenaren geen deel meer uitmaken van de rechterlijke orde, werd in de commissie herhaaldelijk de vraag gesteld hoe de relatie tussen de procureur des Konings, de procureur-generaal en deze ambtenaren er zou uitzien. De minister van Justitie verduidelijkt dat de procureur des Konings die bijstand krijgt van deze ambtenaren voor het opvolgen van inhoudelijke dossiers weliswaar geen leiding over en toezicht op deze ambtenaren heeft, maar dat hij toch toezicht blijft uitoefenen op het uitvoeren van de opdracht die hij de ambtenaar in kwestie heeft gegeven. De ambtenaren die bij de procureur-generaal werken hebben een bijstandsfunctie en voeren geen opdracht van bemiddeling uit in individuele dossiers. Het toezicht door de opdrachtgevende magistraat is hier dus niet aan de orde.

Voorts is in het wetsontwerp opgenomen dat ook de ambtenaren van de dienst Justitiehuisen belast zullen worden met de begeleiding van en het toezicht op de in vrijheid gestelde geïnterneerden inzake het naleven van de opgelegde voorwaarden. Daarnaast stellen zij een beknopt voorlichtingsverslag op met het oog op het toepassen van probatiemaatregelen. Ook de begeleiding van verdachten en veroordeelden die een probatiemaatregel kregen opgelegd, het toezicht op het naleven van de probatievoorwaarden die door de rechterlijke beslissing zijn ingesteld, het toezicht op het naleven van de voorwaarden die aan de voorlopige gehechte zijn opgelegd en het maatschappelijk toezicht op het naleven van de voorwaarden die de voorwaardelijk invrijheidgestelde werden opgelegd behoren tot hun opdrachten.

Het hele wetsontwerp werd eenparig aangenomen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Les textes adoptés par la commission servent de base à la discussion des articles. (Rgt 66,4)

De door de commissie aangenomen teksten gelden als basis voor de bespreking van de artikelen. (Rgt 66,4) (1889/1) (2038/1)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1889/1.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1889/1.

- De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

- Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

Op artikel 3 werden de amendementen nrs. 1 en 2 ingediend door de heer Geert Bourgeois.

A l'article 3, les amendements n°s 1 et 2 ont été déposés par M. Geert Bourgeois. (1889/2)

De stemming over de amendementen en het artikel 3 wordt aangehouden.

Le vote sur les amendements et l'article 3 est réservé.

- De artikelen 4 tot 25 worden artikel per artikel aangenomen.

- Les articles 4 à 25 sont adoptés article par article.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over de aangehouden amendementen en het aangehouden artikel en over het geheel zal later worden gestemd.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 2038/1.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2038/1.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

voorzitter

- *De artikelen 1 tot 22 worden artikel per artikel aangenomen.*

- *Les articles 1 à 22 sont adoptés article par article.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over het geheel zal later worden gestemd.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Aan de orde is de bespreking van het **wetsvoorstel van de heer Renaat Landuyt tot invoering van een getuig-schrift van bekwaamheid en geschiktheid om te adopteren (2011/1 tot 4).**

L'ordre du jour appelle la discussion de la **proposition de loi de M. Renaat Landuyt instaurant un certificat de capacité et d'aptitude à adopter (2011/1 à 4).**

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Jo Van Overberghe, rapporteur, heeft het woord.

De heer **Jo Van Overberghe** (CVP), rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de commissie voor de Justitie behandelde het wetsvoorstel, tot invoering van een getuig-schrift van bekwaamheid en geschiktheid om te adopteren, tijdens de vergaderingen van 10 en 17 maart 1999.

Momenteel legt de regering de laatste hand aan een voorontwerp van wet tot hervorming van de adoptie. Het hoofddoel van deze hervorming is de incorporatie in het Belgisch recht van het Verdrag van Den Haag van 29 mei 1993 inzake internationale samenwerking en bescherming van kinderen op het vlak van interlandelijke adoptie.

Dit voorontwerp kan onmogelijk vóór het einde van deze legislatuur worden afgehandeld. Een aspect van de hervorming is nochtans zeer dringend, met name de uitwerking van een federale wetgeving die aan de kandidaat-adoptanten het bezit van een getuig-schrift oplegt, waaruit blijkt dat zij bekwaam en geschikt zijn om te adopteren.

De concrete invulling van een dergelijk getuig-schrift wordt echter overgelaten aan de hiervoor aangewezen instantie door de bevoegde gemeenschap. De regering die de strekking van dit wetsvoorstel weliswaar onderschreef, stelde in de commissie voor het aan te vullen met bepalingen uit het voorontwerp, teneinde zowel bij interlandelijke

als landelijke adopties het belang van het kind te behartigen. Er werd een amendement ingediend waardoor de volledig tekst van het voorstel in deze zin wordt gewijzigd.

Alvorens nader in te gaan op de inhoud van het voorstel, wil ik u erop wijzen dat België een van de laatste Europese landen is dat geen onderzoek kent naar de bekwaamheid om te adopteren en naar de geschiktheid van de toekomstige adoptieouders. Wil men dat de Belgische burgers verder in het buitenland kunnen blijven adopteren, dan moet deze grote leemte in onze regelgeving worden weggewerkt. Immers, tegenwoordig trachten de landen van herkomst van adoptiekinderen de adoptie van hun kinderen voor te behouden aan onderdanen die ernstige waarborgen moeten bieden voor een postadoptieve omkadering.

Het voorstel dat uiteindelijk werd goedgekeurd voegt aan artikel 346 van het burgerlijke wetboek de artikelen bis tot quinquies toe en komt in grote lijnen hierop neer: "De personen of de echtgenoten die een persoon van minder dan 18 jaar wensen te adopteren moeten alvorens wat ook, met het oog op een adoptie te ondernemen, een getuig-schrift bezitten waaruit blijkt dat zij bekwaam en geschikt zijn om zulks te doen.

De kandidaat-adoptant of -adoptanten moeten eerst en vooral een vorming hebben genoten teneinde de personen die wensen te adopteren op de hoogte te brengen van alle gevolgen die een adoptie met zich brengt. Daarnaast moeten zij het bewijs leveren dat zij geschikt zijn om te adopteren. Bij de beoordeling van de geschiktheid wordt rekening gehouden met de persoonlijke, familiale en medische toestand van betrokkene en met zijn beweegredenen. Het getuig-schrift vermeldt het aantal kinderen dat kan worden opgenomen; het spreekt zich tevens uit over de geschiktheid om een interlandelijke adoptie aan te gaan. Een dergelijk getuig-schrift wordt slechts aangewend in een enkele adoptieprocedure. De geldigheid ervan verstrijkt drie jaar na de betekening aan de betrokken persoon.

De personen of de echtgenoten die wensen te adopteren of het openbaar ministerie, kunnen tegen de beslissing tot uitreiking of weigering van een getuig-schrift beroep instellen bij de jeugdrechtbank. De jeugdrechtbank zal op grond van een sociale en medische psychologische expertise de beslissing bevestigen of herzien.

Deze wet zal slechts gepubliceerd worden op het ogenblik dat de Gemeenschappen in staat zullen zijn om getuig-schriften af te leveren. Het is alleszins de bedoeling om de regeling, in overleg met deze gemeenschappen, zo spoedig mogelijk van kracht te laten worden."

Het aldus geamendeerde voorstel werd aangenomen met zeven stemmen tegen en een onthouding.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

Nous passons à la discussion des articles.

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion des articles. (Rgt 66.4)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking van de artikelen. (Rgt 66.4) (2011/4)

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

- *Les articles 1 et 2 sont adoptés, article par article.*

- *De artikelen 1 en 2 worden aangenomen, artikel per artikel.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over het geheel zal later worden gestemd.

L'ordre du jour appelle la discussion de la **proposition de loi de M. Geert Bourgeois insérant un article 21ter dans le Titre préliminaire du Code de procédure pénale (1961/1 à 6).**

Aan de orde is de bespreking van het **wetsvoorstel van de heer Geert Bourgeois tot invoeging van een artikel 21ter in de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering (1961/1 tot 6).**

De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU): Mijnheer de voorzitter, met uw goedvinden stel ik voor het wetsvoorstel opnieuw naar de commissie te verwijzen om een amendement te kunnen goedkeuren.

Als de rapporteur akkoord gaat een aanvullend verslag op te stellen, kan de Kamer in de plenaire vergadering van deze namiddag het wetsvoorstel behandelen.

De **voorzitter** : Vraagt iemand het woord over het voorstel van de heer Bourgeois ? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole sur la proposition de M. Bourgeois ? (*Non*)

Aldus zal geschieden.

Il en sera ainsi.

De heer Renaat Landuyt heeft het woord.

De heer **Renaat Landuyt** (SP) : Mijnheer de voorzitter, kan de Kamer het wetsvoorstel morgen bespreken én goedkeuren ?

De **voorzitter** : Zeker.

Aan de orde is de bespreking van het :

- wetsvoorstel van de heer **Renaat Landuyt** houdende wijziging, wat het tuchtrecht voor de leden van de rechterlijke orde betreft, van het **Gerechtelijk Wetboek (1666/1 tot 6)**

- wetsvoorstel van de heer **Thierry Giet** tot wijziging van boek II, titel V, van het tweede deel van het **Gerechtelijk Wetboek (1942/1 en 2)**.

L'ordre du jour appelle la discussion de la :

- **proposition de loi de M. Renaat Landuyt modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'ordre judiciaire (1666/1 à 6)**

- **proposition de loi de M. Thierry Giet modifiant le titre V du livre II de la deuxième partie du Code judiciaire (1942/1 et 2)**.

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Luc Willems, rapporteur, verwijst naar zijn schriftelijk verslag.

La parole est à M. Thierry Giet.

M. **Thierry Giet** (PS) : Monsieur le président, je voudrais tout d'abord remercier les services de la Chambre d'avoir travaillé rapidement dans ce dossier relativement important puisqu'il s'agit d'une réforme de la procédure disciplinaire relative aux magistrats, qu'ils soient de la magistrature assise ou du ministère public.

Je voudrais, très brièvement, souligner quelques points de ce texte proposé à la séance plénière. Tout d'abord, je

préciserai que dans le cadre de cette nouvelle procédure disciplinaire - et c'est une bonne chose -, une procédure différente est maintenue pour, d'une part, la magistrature assise, c'est-à-dire les juges, et d'autre part, le ministère public. Nous sommes cohérents avec nous-mêmes après la réforme de l'article 151 de la Constitution, article dans lequel nous avons clairement précisé les contours, d'une part, de ce qu'était la magistrature assise et son indépendance, et d'autre part, de ce qu'était le ministère public et son indépendance, mais également le fait que ce ministère public restait soumis à l'autorité du ministre. Nous sommes donc cohérents par rapport à la réforme de l'article 151, mais également par rapport à l'ensemble des législations que nous avons votées, relatives à la politique criminelle, et notamment la loi sur le collège des procureurs généraux et le caractère obligatoire des directives ministérielles adressées aux membres du ministère public.

Ensuite, cette réforme de la procédure disciplinaire tient compte d'autres réformes que nous avons votées dans le cadre des négociations Octopus, et notamment de l'importance nouvelle donnée au chef de corps. Qu'il soit de juridiction ou de parquet, ce chef de corps doit devenir un véritable gestionnaire, dans le bon sens du terme, de sa juridiction ou de son parquet. Nous avons, à cet égard, créé les mandats à temps, afin de pouvoir lui permettre d'exercer ses nouvelles compétences. Dans ce projet, nous donnons au chef de corps la responsabilité, d'une part, de l'action disciplinaire à son début, c'est-à-dire de la mise en oeuvre de cette action disciplinaire, et d'autre part, nous lui donnons également pleine compétence en ce qui concerne les sanctions mineures. Enfin, c'est également ce chef de corps qui décidera, dans la mesure où la sanction mineure n'est pas suffisante, de saisir les organes compétents pour infliger des sanctions majeures.

La nouveauté institutionnelle de ce texte est le conseil national de discipline. Sans entrer dans les détails, ce conseil national de discipline aura tantôt une compétence de fond - je pense notamment à la sanction du retrait du mandat de chef de corps ou du mandat adjoint -, tantôt une compétence d'avis, que ce soit, en ce qui concerne les juges assis, pour une sanction majeure de destitution, ou, en ce qui concerne les membres du ministère public, pour la révocation qui restera du ressort unique du ministre. Le conseil

national de discipline est de composition mixte, calquée sur celle du Conseil supérieur de la justice, mais toutefois avec une majorité de magistrats par rapport aux extérieurs. Il me faut regretter que, compte tenu de la rédaction actuelle de l'article 152 de la Constitution, en ce qui concerne la magistrature assise, nous n'avons peut-être pas pu aller aussi loin que ce que nous aurions voulu, ou du moins que ce que j'aurais voulu, dans la réforme de la procédure disciplinaire.

En effet, l'article 152 de la Constitution précise qu'on ne peut être destitué que par un jugement. Par conséquent, nous n'avons pas pu donner pleine compétence au conseil national de discipline quant au prononcé des sanctions majeures. Le système prévu devra donc continuer à mettre en oeuvre des procédures devant les cours d'appel, les cours du travail ou la Cour de cassation. Il est plus compliqué que celui auquel on pourrait rêver car il maintient une certaine hiérarchie entre les différents niveaux de juridiction : cour d'appel et cour du travail vis-à-vis des juridictions de l'arrondissement et la Cour de cassation vis-à-vis des cours d'appel et des cours du travail. Je crois que c'est regrettable. Le conseil national de discipline aurait pu jouer ce rôle en supprimant cet aspect hiérarchique à l'intérieur de l'organisation judiciaire. Nous ne pouvons donc pas mettre en oeuvre un système suffisamment visible pour les membres de l'ordre judiciaire.

Espérons qu'à l'avenir, nous pourrions simplifier tout cela et corriger les imperfections que je viens de souligner.

Pour le surplus, le texte qui nous est proposé améliore considérablement la procédure en tant que telle, que ce soit au niveau des modalités de constitution du dossier disciplinaire - ce que j'appelle l'instruction disciplinaire - ou de comparution devant l'autorité disciplinaire - les mesures de publicité, de convocation et les mesures relatives à la consultation du dossier -, c'est-à-dire les droits de la défense.

A cet égard, il convient de souligner qu'il sera désormais possible de consulter une banque de données sur les décisions disciplinaires déjà rendues. Cette possibilité fait actuellement cruellement défaut. Il est impossible pour un magistrat de se rendre compte de l'application concrète qui a été faite de l'article 404 du Code judiciaire qui définit la faute disciplinaire.

Enfin - et ce n'est pas la mesure la moins importante -, des procédures de réhabilitation et d'effacement des sanctions sont également instituées.

Je voudrais toutefois exprimer un regret : celui que le temps qui nous reste avant la fin de cette législature ne nous permette pas de procéder à une réforme globale de la procédure disciplinaire, incluant également le personnel des greffes et parquets. C'est évidemment à juste titre que ces derniers demandent à être consultés avant toute réforme de leurs procédures disciplinaires. Par conséquent, il est logique que nous ayons abandonné ce pan de la réforme. J'invite toutefois les représentants du personnel des greffes et des parquets à bien réfléchir au choix qui leur est donné : soit inclure leur procédure disciplinaire dans le système existant pour les magistrats, soit créer une filière propre pour leur procédure disciplinaire, comme certains l'appellent de leurs vœux. A titre personnel, je ne suis pas convaincu que ce soit un bon choix.

Voilà, monsieur le président, ce que je souhaitais très rapidement dire sur le texte qui nous est proposé. Je crois que nous pouvons aller encore plus loin dans l'amélioration de cette procédure. Mais le texte qui nous est soumis représente incontestablement un progrès, et je m'en réjouis.

De voorzitter : De heer Renaat Landuyt heeft het woord.

De heer Renaat Landuyt (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de SP is tevreden dat de Kamer initiatieven neemt om het tuchtrecht van de magistratuur te verbeteren. Mocht dit niet het geval zijn geweest, had de publieke opinie de indruk kunnen krijgen dat met twee maten en twee gewichten wordt gewogen en dat de politiediensten inzake tuchtrecht anders behandeld worden dan de magistratuur. Het moet mij van het hart dat ik nog steeds niet begrijp waarom dit parlement een andere houding aanneemt ten opzichte van de politiediensten dan ten opzichte van de overige dienaars van het recht, de magistratuur.

Wat de politiediensten betreft, zijn we er wel in geslaagd het tuchtrecht volledig aan te passen, maar hebben we de hervormingen inzake wedde en statuut niet kunnen afronden.

Wat de magistratuur betreft, hebben we een andere werkwijze gekozen. We hebben eerst de weddes aangepast. We waren bijna vergeten het tuchtrecht te hervormen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb altijd beweerd dat er iets loos was met de definitie van de tuchtrechtelijke inbreuk bij de magistratuur. Het argument bij uitstek van de top van de

magistratuur om het tuchtrecht niet toe te passen, bestond er immers in dat de feiten niet onder een tuchtrechtelijke omschrijving vielen. Ik zal de uitspraken terzake van de ministers niet herhalen.

Groot was mijn verbazing te moeten vaststellen dat de aanpassing van het tuchtrecht van de magistratuur na de Octopusakkoorden geen prioriteit meer was. Meer zelfs, sommigen beweerden dat hiervoor de Grondwet moest worden herzien.

Gelukkig is, dankzij mijn wetsvoorstel, onder de Octopuspartners in de commissie voor de Justitie een consensus gegroeid om het tuchtrecht van de magistratuur alsnog te hervormen.

Laten wij hopen erin te slagen de collega's van de Senaat te overtuigen van het nut van de huidige tekst. Veel tijd blijft echter niet meer over en falen zou bijzonder spijtig zijn. Voor de politiek kan het parlement wel vlot maatregelen nemen, maar voor de magistratuur kunnen wij dat blijkbaar niet realiseren.

Een eerste positief punt is het vastleggen van het concept van het nieuwe tuchtrecht voor de magistratuur. Iedereen is het erover eens dat de definitie moet worden verruimd. Ook op het veld moet meer tuchtrechtelijk worden opgetreden dan tot nu toe het geval was. De lijst van de tuchtsancties die sedert de Tweede Wereldoorlog zijn uitgeoefend, is inderdaad niet bepaald omvangrijk.

Een tuchtrechtelijke inbreuk wordt gepleegd, ten eerste, bij het niet-naleven van zijn plichten. Wij hebben gemerkt dat die zeer vlug kunnen worden nageleefd, doch de manier waarop blijkt van minder tel te zijn. Ten tweede, bij de aantasting van de waardigheid van het ambt. Denk aan het veel voorkomend verschijnsel, dixit de magistratuur tijdens de hoorzitting, in verband met de drankzucht bij magistraten. Er werd nu ook een akkoord bereikt dat de manier waarop men zijn taken uitvoert ook tuchtrechtelijk moet worden beoordeeld, in die zin dat als het verwaarlozen van zijn taken inhoudt dat men afbreuk doet aan de goede werking van de justitie en aan het vertrouwen in die instelling, deze handelingen ook tuchtrechtelijk moeten worden beoordeeld. Laten wij hopen dat deze definitie in de praktijk niet al te eng wordt geïnterpreteerd.

Een tweede positief punt van de hervorming is dat de schaal van tuchtstraffen werd aangepast zodat ze hanteerbaarder wordt. Deze vraag

kwam uit de magistratuur zelf. Het huidige sanctie-arsenaal was onaangepast en evolueerde van zeer lichte tot zeer zware straffen, zonder tussenstappen. De nieuwe schaal evolueert van lichte tot zware tuchtstraffen.

Een derde positief punt van de hervorming is dat de korpschefs wordt aangeboden om verantwoordelijkheid op te nemen. Deze verantwoordelijkheid gaat zelfs verder dan die bij een korpschef van de politie. De zwaarste sanctie die de korpschef nu zelf kan uitspreken is de berisping, met inhouding van de bruto-wedde tot maximum 30% gedurende twee maanden. De korpschef kan hiermee toch een zeer strenge sanctie nemen.

Een vierde belangrijk punt van de hervorming is dat de weg wordt vrijgemaakt voor de installatie van een gemengde tuchtraad. Voor het uitspreken van lichte tuchtstraffen staat de korpschef toch onder de controle van een beroepsinstantie. Dit tuchtorgaan wordt tevens een adviesorgaan voor het hof van beroep voor het uitspreken van zware tuchtstraffen. Ik kan beklemtonen dat de rechten van verdediging en de procedureregels terzake beter gereglementeerd zijn.

Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat de Senaat ons in de wijsheid blijft volgen en dat in de praktijk zal blijken dat een grondwetswijziging terzake niet meer zo nodig is.

Le président : La parole est à M. Antoine Duquesne.

M. Antoine Duquesne (PRL-FDF) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, comme les deux orateurs précédents, je me réjouis de l'accord équilibré intervenu à la suite d'une discussion sérieuse et approfondie entre les commissaires de la commission de la Justice avec l'assistance des collaborateurs du ministre.

Les réformes importantes que l'on connaît en matière de justice et de police résultent d'événements dramatiques qu'a connus notre pays et de la constatation d'un certain nombre de dysfonctionnements aussi bien au niveau des services de police qu'au niveau des services judiciaires.

Pour pouvoir remédier à cette situation, il faut disposer d'une autorité et donc d'un pouvoir disciplinaire de nature à sanctionner un certain nombre de manquements graves.

Bien entendu, lorsqu'on parle de la discipline des magistrats, il y a deux impératifs à concilier, à savoir la

nécessité de respecter leur indépendance dans l'exercice de leurs fonctions juridictionnelles, ce qui ne veut pas dire -deuxième impératif - qu'ils n'ont, dans la manière d'organiser leur travail et de travailler aucune responsabilité à assumer.

M. Landuyt a parlé de magistrats s'adonnant à la boisson. Il est clair que cela constitue un manquement disciplinaire dans la mesure où cela nuit au bon fonctionnement de la justice ou à l'image qui est donnée de l'institution judiciaire. On pourrait bien entendu multiplier les exemples : les magistrats qui manquent à leur devoir de réserve, ceux qui travaillent trop peu, qui évitent de traiter les dossiers, contribuant ainsi par leur fait à l'accroissement de l'arriéré judiciaire, ceux qui refusent systématiquement de faire tous les efforts de formation continue qui s'imposent dans un monde de plus en plus complexe.

Il est clair que cela ne touche pas à l'indépendance, mais que cela touche à la responsabilité. C'est pour cela que, à côté des notions traditionnelles de manquements aux devoirs de la charge, on a ajouté les manquements aux obligations professionnelles. La limite est que, d'aucune manière, on ne peut sanctionner par le biais disciplinaire une attitude liée aux prérogatives d'un magistrat dans l'exercice de ses pouvoirs juridictionnels. Ceux-là ne peuvent être sanctionnés que par l'exercice d'une voie de recours.

C'est évidemment une différence importante par rapport aux services de police. Soit dit en passant, je me réjouis qu'après avoir voté la semaine dernière la réforme du régime disciplinaire des policiers on s'attaque aujourd'hui à celui des magistrats car en matière de justice, cela forme un ensemble et il ne s'agit ni de favoriser ni de défavoriser l'un des éléments de la chaîne.

L'équilibre qui est atteint est un bon équilibre, tout d'abord au niveau de la définition des manquements disciplinaires, ensuite au niveau de la définition des autorités disciplinaires à qui on donne effectivement les moyens d'organiser leur corps tout en ayant la prudence de ne pas leur donner un pouvoir exorbitant. C'est un progrès par rapport à ce que nous avons fait pour les services de police puisqu'on prévoit un recours devant le conseil national de discipline contre les sanctions mineures prononcées par les chefs de corps.

J'ajoute que si l'on veut que les chefs de corps puissent mettre de l'ordre dans leurs services, il faut aussi se prémunir contre le risque d'arbitraire qui peut exister ou contre les tentations d'autoritarisme - qui est différent de l'autorité.

C'est la raison pour laquelle, à juste titre, on a beaucoup mieux organisé ce que j'appelle l'ensemble des droits de la défense, par la procédure mais aussi en constituant une véritable jurisprudence des manquements disciplinaires, ce qui permettra de mieux définir les concepts, de déterminer également ce qui constitue un véritable manquement et de permettre à ceux qui sont l'objet de poursuites de se défendre dans de meilleures conditions.

Le conseil national de discipline est un progrès, mais il s'agit encore d'une situation transitoire.

Progrès, d'abord en ce qui concerne sa composition. Il sera composé, en majorité, de magistrats du siège et du parquet élus par les assemblées générales et par les assemblées de corps, le choix étant opéré par tirage au sort, ce qui élimine, dans cette matière délicate, toute suspicion de manipulation.

A ces magistrats majoritaires, sont ajoutés des éléments extérieurs qui connaissent bien le fonctionnement de la justice, à savoir des professeurs d'université ou des membres du barreau.

Nous pensons ainsi éviter le risque de réflexes corporatistes de magistrats qui pourraient avoir la tentation de se protéger eux-mêmes de toute critique, surtout émanant de l'extérieur.

Progrès ensuite, dans la mesure où cet organe décidera en appel des recours contre les décisions disciplinaires prises par les chefs de corps.

Progrès également, dans la mesure où, pour les sanctions majeures, cet organe disciplinaire donnera un avis motivé aux autorités appelées à prononcer ces sanctions, et particulièrement au ministre pour ce qui concerne la révocation.

Je crois, monsieur le ministre, que vous devriez vous en réjouir. Cela vous mettra plus à l'aise d'avoir l'avis motivé d'un organe indépendant, vous suggérant une sanction disciplinaire. (*Assentiment du ministre*)

Il faut reconnaître que votre rôle est quelque peu ambigu.

D'un côté, vous êtes un juge et, de l'autre, vous exercez une responsabilité politique devant cette assemblée. Vous

pourriez être soumis à des pressions. C'est pourquoi un dossier aussi objectivé que possible ne peut que faciliter votre tâche.

Notre déception tient au fait que, pour aller véritablement au bout de la réforme, nous aurions dû pouvoir modifier l'article 152 de la Constitution, mais ce n'était pas possible pour l'instant.

Si nous avons fait tout ce qui était possible dans le cadre constitutionnel existant, j'ai toutefois la conviction que nous devons réviser cet article 152, pour nous orienter vers un conseil national de discipline, dont la composition serait inspirée de nos travaux et qui offrirait toute garantie d'indépendance, mais également de protection contre d'éventuels réflexes corporatistes.

C'est ainsi, monsieur Landuyt, que je peux moi aussi dire : *mijn groep is blij*.

Nous voterons cette proposition.

De **voorzitter** : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de laatste jaren was duidelijk geworden dat de bestaande tuchtregeling voor magistraten aan hervorming toe is. De onderzoekscmissies hebben deze overtuiging nog in een stroomversnelling gebracht. De analyse was duidelijk : het bestaande scala van tuchmaatregelen is te klein, de rechten van de verdediging worden onvoldoende beschermd, de rol van de korpsverste is te beperkt en ten slotte speelt de omschrijving van de tuchtrechtelijke inbreuken in artikel 404 van het Gerechtelijk Wetboek (GW) te weinig in op de verantwoordelijkheid van de rechterlijke macht voor een goede rechtsbedeling.

Om met dit laatste punt te beginnen, net als de vorige sprekers verheug ik mij erover dat aan artikel 404 van het GW een lid wordt toegevoegd dat als een tuchtrechtelijke tekortkoming omschrijft "de verwaarlozing van de taken van het ambt waardoor afbreuk gedaan wordt aan de goede werking van de justitie of aan het vertrouwen in die instelling". Dit is een variante van mijn amendement dat was geïnspireerd door de Nederlandse wet op de rechterlijke organisatie, die een magistraat die door zijn handelen of nalaten ernstige schade toebrengt aan de rechtsgang, aan tuchtvervolgning blootstelt. De vraag rees of tegen dergelijke tekortkomingen nu reeds niet kon of moest worden opgetreden met toepassing van het huidige artikel 404 van het GW dat

voorziet in tuchtstraffen tegen degenen die hun ambtsplichten verzuimen. Ongetwijfeld zou een welbegrepen invulling van dit begrip tot dit besluit moeten leiden. De realiteit is echter anders, zoals blijkt uit het ter beschikking gestelde overzicht van tuchtrechtelijke sancties waarnaar ook reeds werd verwezen door de heer Landuyt. Met dit voorstel opteert de wetgever er derhalve voor om een bepaling toe te voegen aan artikel 404 van het GW, zodat er geen twijfel meer mogelijk is. Daarmee wordt trouwens tegemoet gekomen aan de wens van het overgrote deel van de magistratuur dat wel zijn verantwoordelijkheid opneemt. Het is duidelijk dat dit de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht niet aantast. De optie van de heer Landuyt om op te treden tegen inschattingsfouten bij het nemen van bepaalde beslissingen werd trouwens niet in aanmerking genomen. Evenmin werd ingegaan op zijn voorstel de Raad van State de bevoegdheid te verlenen om kennis te nemen van de beroepsprocedures. Dit zou ongrondwettelijk zijn en strijdig met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

In het nieuw voorgestelde tuchtrecht krijgt de korpsoverste een nieuwe taak. Deze sluit aan bij zijn managementfunctie die hem onlangs door de wetgever werd verleend. De korpsoverste zal dus de spil worden van de goede werking van de rechtbank. Hij zal in de eerste plaats een teamleider zijn, verantwoordelijk voor een goede organisatie, taakverdeling en samenwerking. Wij kennen allen rechtbanken bemand door rechters die kiezen voor een goede rechtsbedeling en die voor elkaar inspringen waar nodig. Helaas kennen wij ook rechtbanken met een slechte spirit, naijver en twist, wat een zeer negatieve weerslag heeft op de rechtsbedeling. Hier zal de eerste taak liggen van de korpsoverste. Hij zal daartoe bijstand en raad geven, stimuleren en waarderen. Een woord van steun in een moeilijke periode, een oprechte blijk van waardering voor wie goed presteert, een dossier goed oplost, enzovoort: het zullen allemaal noodzakelijke elementen van een goed beleid zijn.

De korpsoverste krijgt als ultieme remedie ook meer tuchtrechtelijke mogelijkheden. Hij treedt op als tuchtoverheid met betrekking tot de lichte tuchtvergrijpen waarvoor hij lichte tuchtstraffen kan uitspreken: de waarschuwing, de enkele berisping, de berisping met inhouding van wedde gedurende maximum drie maanden en gaande van 2% tot 10% en van 11% tot 30%.

Een tekortschietende mandaathouder kan op zijn beurt, bij wijze van tuchtstraf, geconfronteerd worden met de intrekking van zijn mandaat van korpchef of van zijn adjunct-mandaat.

Zo zijn we bij een derde punt beland, met name de nieuwe omschrijving en indeling van de tuchtstraffen. Er zijn voortaan lichte en zware tuchtstraffen. Het groter aantal tuchtstraffen laat een meer aangepaste bestraffing en een adequatere gradatie toe.

De tuchtstraffen zijn bovendien socialer geworden en dus beter toepasbaar.

Aan de censuur met berisping kleefde vroeger automatisch de inhouding van wedde gedurende een maand. Ook de schorsing had de inhouding van de wedde tot gevolg. Thans brengt een berisping de inhouding van de wedde met 2 tot 30% met zich. Aan een schorsing is nog slechts het verlies van 50% van de nettowedde verbonden. Een en ander kan nooit de aantasting van het recht op het bestaansminimum impliceren. Dit laatste zal vooral van belang zijn bij uitbreiding van de nieuwe tuchtregeling naar onder andere de griffiers.

De magistraat tegen wie een tucht- of strafrechtelijke procedure loopt of die voorlopig geschorst is, kan zelf het ontslag uit zijn ambt vragen. Het gevolg is hetzelfde als bij een ontslag van ambtswege, maar de betrokkene behoudt wel het recht op het pensioen van magistraat.

Ten vierde, er worden vier tuchtorganen ingesteld: de korpchef, een Nederlandstalige en een Franstalige tuchtraad, de hoven van beroep en de Arbeidshoven en tenslotte het Hof van cassatie. De korpchef beslist over de lichte tuchtstraffen. De tuchtraden zijn samengesteld uit vijf magistraten, drie van de zetel, twee van het openbaar ministerie en twee externen.

Het interessante voorstel van de werkgroep van magistraten werd overgenomen. De magistraten worden verkozen door hun algemene vergadering, respectievelijk korpvergadering, en uit deze verkozenen worden bij lottrekking de leden en hun plaatsvervangers aangeduid. De externen worden eveneens bij loting aangewezen, onder de advocaten verkozen door hun orde en de professoren van de rechtsfaculteiten door deze instellingen aangewezen.

De Volksunie is tevreden dat een aantal voorstellen van de heer Giet niet werden aanvaard. Zo blijft het vorderingsrecht van het openbaar ministerie bestaan. De leden van de Hoge Raad voor de Justitie kunnen ook

geen deel uitmaken van de tuchtraden. Tenslotte werd ook niet ingegaan op het voorstel om de Senaat de leden van de tuchtraden te laten benoemen.

Het systeem is wellicht niet zo eenvoudig maar de eenheid van rechtspraak wordt behouden door de bevoegdheid van het Hof van Cassatie als beroepsinstantie en door de ultieme bevoegdheid van de minister van Justitie voor de leden van het openbaar ministerie.

De nieuwe regeling vertoont grote leemten. Ze is onder meer niet van toepassing op de griffiers, de parketsecretarissen en het personeel van de griffie en het parket. Het valt nochtans te verkiezen dat een gelijkaardige tuchtrechtelijke regeling geldt voor alle leden van de rechterlijke orde. De korpsoverste die verantwoordelijkheid draagt voor het functioneren van de rechtbank moet ook over bevoegdheden beschikken met betrekking tot alle actoren, met inbegrip van het tuchtrecht.

De regeling is evenmin van toepassing op de leden van het openbaar ministerie. De socialistische partijen hebben zich verzet tegen een gelijkaardige regeling voor de leden van het openbaar ministerie. Zij willen dat de minister van Justitie bevoegd blijft inzake tucht omdat hij op die manier kan ingrijpen bij niet-naleving van het strafrechtelijk beleid.

Mijns inziens is dit geen overtuigend argument. De positie van de minister zou precies sterker worden wanneer hij niet tegelijk rechter en partij is. De beide discussies met betrekking tot de andere leden van de rechterlijke orde en met betrekking tot de leden van het openbaar ministerie zijn nu niet ten gronde uitgeput. Artikel 153 van de Grondwet is trouwens ook niet vatbaar voor herziening. Dit artikel bepaalt dat de Koning de ambtenaren van het openbaar ministerie benoemt en ontslaat. Ik ben ervan overtuigd dat dit debat niet zal kunnen worden ontweken en dat het dan ook zal behoren tot een van de eerste opdrachten van het nieuw verkozen parlement.

Ten vijfde, het tuchtrecht wordt met dit voorstel transparanter, vermits externen deel uitmaken van de tuchtraad enerzijds en er anderzijds een gegevensbank wordt aangelegd waarin alle beslissingen in tuchtzaken, weliswaar met inachtneming van de anonimiteit, worden opgeslagen en gecentraliseerd. De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie maakt in zijn

jaarverslag een staat op van de tuchtzaken van het afgelopen jaar waarbij de feiten en de uitgesproken straffen worden vermeld.

Op die manier zal er een grotere rechtszekerheid ontstaan voor de magistraten die in deze vlug evoluerende tijden soms ook niet meer weten waaraan zich te houden.

Ten zesde, de rechten van de verdediging worden versterkt door een aantal nieuwe bepalingen, met name in de artikelen 418 tot en met 423.

De tuchtprocedure moet worden opgestart binnen de zes maanden nadat van de feiten kennis is genomen of binnen de zes maanden na de definitieve strafrechtelijke beslissing. Het tuchtdossier is ten minste acht dagen voor de dag van verschijning ter beschikking en er kan gratis een afschrift van het dossier worden verkregen. De betrokkene kan zich door een advocaat laten bijstaan. Tenzij de betrokkene het uitdrukkelijk anders wenst, vindt het verhoor in openbare zitting plaats. De beslissing wordt betekend en beroep moet worden ingesteld binnen de maand vanaf de betekening.

Ik kom tot mijn besluit. De nieuwe regeling houdt een aantal serieuze verbeteringen in wat de rechten van de verdediging betreft, de rol van de korpsoverste en de tuchtmaatregelen die worden verijnd. Voorts komen de bepalingen de transparantie ten goede, worden er nieuwe tuchtorganen opgericht en wordt er een nieuwe tuchtrechtelijke inbreuk in het tweede lid van artikel 404 van het Gerechtelijk Wetboek ingevoegd.

Ik beklemtoon nogmaals dat het hier opnieuw gaat om een parlementair initiatief. De oorspronkelijke voorstellen van de collega's Landuyt en Giet werden grondig aangepast na een intense bespreking waarbij naar de werkgroep van de magistraten werd geluisterd. De geïnteresseerde commissieleden en het kabinet hebben uitstekend samengewerkt.

Ten slotte wijs ik erop dat de oprichting van een nationale tuchtraad, zoals wordt voorgesteld, geen enkele zin heeft, omdat hij geen enkele taak heeft. Er werd bovendien vergeten de bevoegdheden van de Nederlandstalige en Franstalige kamer in te vullen. Vandaar dat ik het mij heb veroorloofd mijn amendementen terzake opnieuw in te dienen.

De voorzitter: De heer Jo Vandeurzen heeft het woord.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kan bondig zijn omdat het meeste hier al is gezegd.

Ik sluit mij alleszins aan bij de woorden van tevredenheid van de voorgaande sprekers. Ooit zal men misschien een geschiedenis over deze commissie voor de Justitie schrijven en dan zal de onze wellicht als de meest productieve worden geboekstaafd. Ik verheug mij erover dat wij eens te meer, ondanks het beeld dat men van ons ophangt, met grote openheid en luisterbereidheid naar een oplossing hebben gezocht waarvoor - dat zal blijken uit de stemmingen - in de Kamer een brede consensus bestaat.

Het Octopusakkoord voorzag niet in een regeling *in extenso* van het tuchtstatuut van de magistraten in deze legislatuur; het gaf er wel een principiële aanzet toe. Ik verheug mij er dan ook over dat wij erin zijn geslaagd samen met de minister en zijn voortreffelijke medewerkers een werkstuk, nodig opdat de hervorming van de justitie zou slagen, op te stellen en in het Gerechtelijk Wetboek in te voegen.

Ik hoop alleen dat de minister van Justitie er in de Senaat op aandringt om de teksten nog te behandelen vóór het einde van de legislatuur, want wanneer ik de nieuwe stukken van de senatoren zie, lijkt het mij dat wij daarop niet zullen kunnen rekenen.

De opmaak van een tuchtrecht voor de magistraten is niet ingegeven door enig revanchisme tegenover de magistratuur, noch door de noodzaak om een strikt parallelisme te handhaven tussen de hervorming van de politiediensten en deze van de justitie. Elke hervorming heeft zijn eigenheid en de installatie van de Hoge Raad voor de Justitie en de wijziging van het grondwetsartikel zijn al aardverschuivingen. Voor ons is het tuchtrecht een noodzakelijk instrument wil men het beeld van de nieuwe justitie met een beter management, de intensere aandacht voor de integrale kwaliteitszorg en een grotere klantvriendelijkheid voor wie op haar een beroep doet, waarmaken. Dat de korpschef thans meer verantwoordelijkheden met de daaraan verbonden mogelijkheden krijgt, is hierin zeer belangrijk. Wij zijn - ik onderstreep het - van mening dat er van een nieuwe justitie niets in huis komt zonder dat nieuwe tuchtrecht.

Ook in de commissie is eens te meer gebleken dat het verhaal niet af is. Met het Octopusakkoord hebben we "A" gezegd met het oog op de hervorming van justitie, maar nog geen "B". Er moeten nog heel wat discussies worden gevoerd. Deze discussies zijn in de ogen van het grote publiek en de media

niet zo sensationeel als het Octopusakkoord, maar ze zijn onontbeerlijk. Ik denk hierbij aan de hervorming van de positie van het parket-secretariaat en de griffie. Het gaat niet op om een korpschef te installeren die verantwoordelijk is voor een performante organisatie van de rechtbank of het parket, zonder een duidelijk organogram voor het personeel op te stellen waarbij de bevoegdheden, de relaties met het ministerie van Justitie en dergelijke duidelijk worden vastgelegd. Tijdens de volgende regeerperiode zal er dus heel wat werk aan de winkel zijn.

Tijdens de vergadering van de opvolgingscommissie-Dutroux van 30 maart 1999 is eens te meer gebleken hoe delicaat de positie van een minister als tuchtrechtelijke overheid is. Ik heb begrepen dat de socialistische collega's er voorstander van zijn dat de minister van Justitie een wel bepaalde positie inneemt tegenover het openbaar ministerie. Ik meen dat we een eerbaar compromis hebben gevonden door het instellen van een advies van de Nationale Disciplinaire Raad. Deze positie houdt echter in dat we als parlementsleden de minister van Justitie niet om de haverklap kunnen interpelleren over zijn optreden als tuchtrechtelijke overheid. Het gevolg van onze stellingname is dat de minister op dat vlak niet politiek kan worden aangesproken aangezien hij op dat ogenblik een tuchtrechtelijk orgaan is. Gisteren heeft vice-eerste minister Van Rompuy dit haarfijn onderstreept toen hij stelde dat de parlementsleden hem alles mochten vragen, maar niet dat hij zich op voorhand zou uitspreken over de dossiers die hem worden bezorgd. Ook zei hij dat hij zich politiek kon verantwoorden voor de beslissing die hij als tuchtrechtelijke overheid heeft genomen, maar dat zou het recht op een eerlijk proces volledig ondermijnen.

We hebben dus voor deze optie gekozen. We zijn hier momenteel met weinigen aanwezig, maar ik neem mij voor om de Kamer op de gevolgen van deze positie te wijzen. De CVP-fractie kan zich in dit compromis vinden. Het is een belangrijke stap vooruit. We zullen het voorstel morgen goedkeuren.

De voorzitter: De heer Renaat Landuyt heeft het woord.

De heer **Renaat Landuyt** (SP): Mijnheer de voorzitter, om alle mogelijke misverstanden te vermijden wens ik kort te reageren op de inleiding van de heer Bourgeois. Uit de toelichting bij mijn wetsvoorstel blijkt dat ik met mijn voorgestelde definitie een beetje wou provoceren. Mijn enige zorg was dat een tuchtrechtelijke

ingreep ruim genoeg zou worden geïnterpreteerd zodat ze nog hanteerbaar is. Ik erger mij aan het feit dat de huidige definitie tot op de dag van vandaag eng wordt geïnterpreteerd. Bij de politie moest de definitie niet worden gewijzigd omdat ze ruim wordt geïnterpreteerd, bij justitie wel. Dankzij het subtiel woordgebruik van collega Duquesne hebben we een formulering gevonden die de gedachte van een ruime interpretatie goed weergaf. Het volstaat niet om formeel zijn plicht te hebben vervuld om aan zijn tuchtrechtelijke plichten te hebben voldaan. Daarom is de omschrijving "verwaarlozing van de taken in de mate de men het vertrouwen in de werking van het gerecht in gevaar brengt" ook een handeling die tuchtrechtelijk moet worden beoordeeld. Dergelijke voorvallen moeten worden vermeden door een goed beleid, waarvan het tuchtrecht het laatste wapen is.

De verdienste van het voorstel van de heer Giet is dat de indiener het debat over de installatie van een tuchtraad niet heeft uitgesteld tot na de grondwetsherziening. Over die grondwetsherziening zullen we in de toekomst nog debatteren. Tijdens deze regeerperiode hebben we eindelijk de wettelijke basis gelegd voor de verantwoordelijkheid van de minister met betrekking tot strafrechtelijk beleid ten overstaan van het parlement en het volk. Dit impliceert dat hij een en ander te zeggen heeft over de procureurs.

Dit impliceert dat het tuchtrecht niet kan worden losgekoppeld van de bevoegdheid van de minister van Justitie. In de toekomst moet het onderscheid tussen procureurs en rechters niet enkel voor het publiek maar ook voor ons, juristen, duidelijk blijven.

De **voorzitter**: De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU): Mijnheer de voorzitter, over het eindresultaat, met name de wijziging van artikel 404, is iedereen het eens. Zelf ga ik met collega Landuyt akkoord dat de wetswijziging nodig was omdat artikel 404 niet werd geïnterpreteerd in de zin zoals een ruime meerderheid dit wenste. Het eenzijdig provocerend karakter van zijn voorstel was nochtans niet van gevaar onthloot.

De **voorzitter**: De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie: Mijnheer de voorzitter, ik ben van mening dat de behandeling van het wetsvoorstel betreffende het tuchtrecht

van de magistratuur model kan staan voor een goede en efficiënte samenwerking tussen het parlement, de uitvoerende en de rechterlijke macht. Het initiatief werd genomen door het parlement, met name door de heren Landuyt en Giet. Op basis van de discussie in de commissie heeft de regering, via de medewerkster van de minister van Justitie, de verschillende soms toch zeer uiteenlopende standpunten verzoend. Zo waren er bijvoorbeeld de uitgewerkte standpunten van de heren Duquesne en Bourgeois. Maar de wil was aanwezig om tot een gezamenlijke visie te komen. De bemiddelende rol die door de regering werd gespeeld, is een belangrijk element geweest om tot een coherent geheel te komen. Het voorstel droeg tevens de instemming van de magistratuur weg. De vertegenwoordigers van de magistratuur werden in de commissie immers gehoord én geconsulteerd. De werkgroep die op het kabinet reeds de problemen van de magistratuur bestudeerde, heeft de teksten mee voorbereid. Het huidige voorstel is op die manier een instrument geworden dat door de magistratuur wordt gedragen. De magistraten kunnen er zich in terugvinden.

De samenwerking tussen parlement, uitvoerende macht en magistratuur is goed verlopen en ik hoop dat in de toekomst op dezelfde wijze kan worden voortgewerkt in welke hoedanigheid dan ook.

Boodschap is dat nu een instrument voorhanden is om op te treden tegen degenen die falen. Ten aanzien van de publieke opinie is het ontzettend belangrijk aan te tonen dat kan worden opgetreden tegen mensen die falen, ook tegen mensen die actief zijn in de magistratuur. Tegelijkertijd is het een signaal ten aanzien van degenen die wel goed functioneren. Bij gebrek aan mogelijke maatregelen worden allen die goed werk leveren, geassocieerd met degenen die falen. Het kaf kan dus van het koren worden gescheiden. Dit is vandaag de boodschap. Gisteren klonk de boodschap nog - ik verwijs hier naar de commissie-Dutroux - dat er niet wordt opgetreden tegen disfuncties. Vandaag beschikken we over een instrument dat ons toelaat efficiënt op te treden tegen deze disfuncties.

Ik zal eveneens de senatoren van de noodzaak overtuigen om nog tijdens deze legislatuur het voorstel goed te keuren. Ik hoop dat iedereen in zijn respectievelijke fractie daartoe eenzelfde inspanning zal leveren.

Le **président**: La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Nous passons à la discussion des articles.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion des articles. (Rgt 66, 4°)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking van de artikelen. (Rgt 66, 4°) (1666/6)

- Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.

- De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.

A l'article 7, les amendements n°s 8 et 9 ont été déposés par M. Geert Bourgeois.

Op artikel 7 werden de amendementen nrs. 8 en 9 ingediend door de heer Geert Bourgeois. (1666/3)

Le vote sur les amendements et l'article 7 est réservé.

De stemming over de amendementen en het artikel 7 wordt aangehouden.

- Les articles 8 à 16 sont adoptés article par article.

- De artikelen 8 tot 16 worden artikel per artikel aangenomen.

A l'article 17, l'amendement n° 9 a été déposé par M. Geert Bourgeois.

Op artikel 17 werd een amendement nr. 9 ingediend door de heer Geert Bourgeois. (1666/3)

Le vote sur l'amendement et l'article 17 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 17 wordt aangehouden.

- L'article 18 est adopté.

- Artikel 18 wordt aangenomen.

A l'article 19, l'amendement n° 9 a été déposé par M. Geert Bourgeois.

Op artikel 19 werd een amendement nr. 9 ingediend door de heer Geert Bourgeois. (1666/3)

Le vote sur l'amendement et l'article 19 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 19 wordt aangehouden.

- L'article 20 est adopté.

- Artikel 20 wordt aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later worden gestemd.

L'ordre du jour appelle la discussion du **projet de loi instituant le Code des sociétés (1838/1 à 11)**.

Aan de orde is de bespreking van het **wetsontwerp houdende invoering van het Wetboek van vennootschappen (1838/1 tot 11)**.

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Jo Vandeurzen, rapporteur, heeft het woord.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP), rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de commissie belast met de problemen inzake handels- en economisch recht heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 21 januari, 9 en 18 maart 1999. Vooraleer ik de drie basisopties bij het uitwerken van dit wetsontwerp en de noodzaak tot codificatie bespreek, wil ik kort toelichten waarom de codificatie tot stand werd gebracht door middel van een wetsontwerp in de plaats van, zoals oorspronkelijk gepland, door een koninklijk besluit.

Artikel 110 van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935, machtigt de Koning om alle wets- en verordeningsbepalingen betreffende de handelsvennootschappen of de vennootschappen die de rechtsvorm hebben aangenomen van een handelsvennootschap te codificeren en met elkaar in overeenstemming te brengen. Toch is bij de voorbereiding van het koninklijk besluit in uitvoering van deze machtiging gebleken dat het niet mogelijk was om een logisch, goed gestructureerd en samenhangend wetboek uit te werken zonder enige wijzigingen ten gronde door te voeren. De belangrijkste reden hiervoor is gelegen in het feit dat de laatste coördinatie van het vennootschapsrecht meer dan 60 jaar geleden plaatsvond. Het spreekt dan ook vanzelf dat sedert deze laatste coördinatie zowel de juridische als de economische context grondig zijn gewijzigd. Bovendien gebeurden de meeste toevoegingen en wijzigingen in de teksten betreffende de naamloze vennootschap, terwijl men zich bijvoorbeeld voor de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid merkt tal beperkte tot terugver-

wijzingen, met lacunes of onzorgvuldigheden als gevolg. De diverse wetswijzigingen werden ingevoerd zonder al te veel aandacht voor de structuur van de vennootschappenwet. Om deze reden en om elke discussie over de wettigheid van de doorgevoerde verbeteringen en/of structuurwijzigingen te voorkomen werd de uiteindelijke codificatie gerealiseerd door middel van een wetsontwerp. Toch wil ik beklemtonen dat de door dit ontwerp doorgevoerde wijzigingen ten gronde uiterst beperkt zijn en slechts werden ingevoerd voor zover zij noodzakelijk waren om tot een logisch en goed gestructureerd Wetboek te komen.

Bij de uitwerking van dit ontwerp werden drie basisopties in acht genomen. Ten eerste, de codificatie had zeker niet tot doel een nieuwe reparatiewetgeving tot stand te brengen. Ten tweede, het wetsontwerp heeft enkel betrekking op het vennootschapsrecht. De verenigingen *stricto sensu*, zoals de beroepsvereniging, de vereniging zonder winstoogmerk en de internationale vereniging werden derhalve niet in de codificatie betrokken. Het opnemen van deze verenigingen in een eengemaakt Wetboek van Verenigingen en Vennootschappen zou immers dwingen tot het maken van fundamentele keuzes betreffende de aard en de toepassingsmogelijkheden van deze rechtsvormen. Zulke keuzes vallen echter buiten het bestek van deze codificatie.

Een derde en laatste fundamentele optie bestond erin het volledige vennootschapsrecht aan bod te laten komen. Met andere woorden, het wetboek moest een antwoord bieden op de vraag welke vennootschapsrechtelijke verplichtingen de oprichting van en het werken met een vennootschap impliceren en welke rechten hierdoor voor vennoten, derden of schuldeisers ontstaan. Deze optie verklaart bijvoorbeeld waarom naast bepaalde regels van de wet houdende de organisatie van het bedrijfsleven en van de wet op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen ook het jaarrekeningenrecht in het wetboek werden geïntegreerd. Ik wil hierbij trouwens onderstrepen dat het wetboek werd voorbereid door een werkgroep onder leiding van onder meer professor Geens.

Vooraleer het woord te geven aan collega Hotermans wil ik tot slot nog opmerken dat ondanks het ongemak van een henummering van een veelgebruikte wettekst, deze codificatie ongetwijfeld de transparantie van de momenteel in erg verspreide orde terug te vinden vennootschapswetgeving zal verhogen.

Le président : La parole est à M. Roger Hotermans, rapporteur.

M. Roger Hotermans (PRL-FDF), rapporteur: Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je me rallie bien volontiers à la première partie du rapport exposant les objectifs du projet tel qu'il vient de nous être présenté par mon collègue M. Vandeurzen.

Deux rapporteurs ont été désignés pour commenter ce projet comportant 900 articles.

Lors de la discussion générale du projet, plusieurs intervenants ont souligné combien était nécessaire la codification des textes. En effet, l'actuelle loi sur les sociétés comportait plus d'articles associés, dénommés bis, ter, quater, sexties, etc. que d'articles simples. Des modifications ayant été apportées pour la dernière fois en 1935, il était nécessaire de codifier le texte.

Beaucoup se sont demandé pourquoi il a fallu élaborer une loi puisqu'il ne s'agit que d'une simple codification de textes. En effet, la loi sur les sociétés habilite le Roi à prendre un arrêté royal de codification, si nécessaire.

De plus, dans le cadre d'une codification de cette importance, le code des sociétés qu'on a retiré du code de commerce pour en faire un code spécifique constituant évidemment un monument législatif, certains ont regretté que cette problématique soit examinée in extremis, en fin de législature.

On aurait peut-être pu, compte tenu du travail important réalisé depuis 1994 par les experts universitaires (Mme Benoît-Moury de l'université de Liège, MM. Geyns, Heilemans, etc.), comme l'ont souligné plusieurs intervenants, profiter de l'occasion pour modifier certaines dispositions de la loi en vigueur sur les sociétés. M. Lano a notamment parlé d'une éventuelle adaptation du droit belge par rapport au droit européen en matière de sociétés.

M. Viseur et moi-même avons eu l'occasion de souligner qu'il n'était peut-être plus opportun de maintenir dans notre droit des sociétés sans personnalité juridique. On aurait également pu profiter de l'occasion - selon certaines - pour réglementer un peu mieux les associations momentanées.

M. Landuyt, qui a déposé un grand nombre d'amendements à ce projet de loi, a souligné que s'il s'agissait de modifier implicitement la loi sur les sociétés, il n'était pas normal de

recourir à cette technique de codification par le biais d'une loi en fin de législature. Pratiquement, si on voulait que le projet de loi instituant le code des sociétés soit voté sous cette législature, aucune modification fondamentale ne pouvait être apportée.

Il est regrettable qu'on n'ait pas profité de l'occasion, comme l'avait dit le ministre lors de son exposé introductif, pour élaborer un projet qui viserait à la fois les sociétés et les associations.

Il est vraisemblable que cette codification, qui représente un travail important, ne sera que provisoire et que l'on sera amené à revoir, prochainement, certaines dispositions de manière plus fondamentale.

Les experts présents en commission pendant toute la durée des discussions ont eu l'occasion de répondre aux différentes objections. M. Heilemans et Mme Benoît-Moury ont souligné, comme le collègue Vandeuren l'a fait, la nécessité de cette codification puisque depuis 1935 nombre de textes traitant des sociétés avaient perdu de leur lisibilité. Les experts nous ont expliqué pourquoi une codification était nécessaire dans la rédaction de certains textes. Par exemple, un texte disait que le siège social doit être précisé dans les statuts alors qu'un autre stipulait qu'il faut indiquer le siège social précis et exact. Il était donc nécessaire de procéder à une toilette des textes.

En ce qui concerne la numérotation, il en allait de même puisque le texte principal du Code des sociétés prévoit maintenant 878 articles. Les articles ter, quater, etc. ont été supprimés. Il n'y a plus de renvoi d'un type de société à l'autre, ce qui était particulièrement irritant pour un juriste qui devait consulter la précédente loi sur les sociétés. Par exemple, quand on consultait le document au sujet d'une société anonyme, il renvoyait à ce qui était prévu à l'article untel pour la SPRL ou à l'article untel concernant la société coopérative. Maintenant, lorsqu'il faudra se préoccuper du statut d'une SPRL, on pourra prendre le chapitre relatif aux SPRL sans devoir naviguer d'un livre à l'autre.

Dans ce projet de loi qui a suivi pour l'essentiel l'avis des experts, il n'y a pas eu de remise en cause fondamentale des choix et des équilibres obtenus dans le passé, notamment quant aux droits et devoirs des différentes parties concernées au sein des différentes formes de sociétés. Voilà pour la discussion générale.

Nous avons eu une discussion article par article qui, étant donné leur nombre, a été assez longue. Je ne vais pas

reprenre l'ensemble des amendements de M. Landuyt. Je précise qu'il a été, avec M. Vandenbossche, le grand fournisseur d'amendements, de même que le gouvernement. Ce sont essentiellement des amendements techniques ou "terminologiques". Dans la terminologie néerlandaise, il semble qu'il y ait eu certaines inadéquations de termes. M. Landuyt a même été plus loin puisqu'il a proposé de modifier l'article 1, ce qui n'est pas courant. Il préférerait une référence à l'article 78 de la Constitution plutôt qu'à l'article 77 et cette modification a été adoptée. Il a même proposé une modification de l'intitulé de la loi et c'est finalement sur suggestion du président de la commission qu'on a retenu le terme aujourd'hui utilisé de "projet de loi instituant le Code des sociétés".

Monsieur le président, le projet a été adopté à une écrasante majorité en commission du droit commercial: 11 voix pour et une abstention.

De **voorzitter**: De heer Renaat Landuyt heeft het woord.

De heer **Renaat Landuyt** (SP): Mijnheer de voorzitter, ik wens geen amendementen meer in te dienen. Mijn amendementen waren een uiting van mijn ongenoegen over de werkwijze bij een dergelijk belangrijk wetsontwerp. Deskundigen en professoren hebben hiervoor heel veel werk geleverd. Vervolgens werd het parlement gebruikt als wetgevende machine, wat inhoudt dat er snel moest worden gestemd zonder veel na te denken.

Het belang van het wetsontwerp mag niet worden onderschat omdat dit het bruto binnenlands product in ons land aanzienlijk zal aanzwengelen. Alle boeken moeten immers worden aangepast voor de mensen op het terrein. Ik ken dan ook een paar firma's die zeer gelukkig zullen zijn met deze wettekst!

Het belangrijkste is echter dat alle mensen op het terrein zullen werken met andere artikelen. Het voordeel van dit systeem is dat men met een handige, complete tekst kan werken. Zelfs de reglementering inzake de boekhouding is in dezelfde tekst verwerkt. Dat stemt niet meteen overeen met mijn zienswijze, want ik vrees dat we daarmee in de wetgevende praktijk problemen zullen krijgen.

Los daarvan gaat mijn bezorgdheid vooral uit naar het vervangen van termen. Alle wetgevers zouden moeten weten dat het veranderen van termen in wetteksten een gevaar kan betekenen, in die zin dat dit een andere interpretatie zou kunnen stimuleren. In deze tekst

hebben we een aantal van die gevallen gesignaleerd via onze amendementen. Wij vroegen of het wel doordacht was om bijvoorbeeld onderneming in vennootschap te veranderen. Dit kan immers bepaalde implicaties hebben. Naarmate er meer van mijn amendementen werden aanvaard, werd ik ongeruster. Het zou immers van een krachtiger tekst hebben getuigd, mocht men elk van mijn amendementen met een paar rationele juridische argumenten hebben weerlegd. Ik stel vast dat dit niet is gebeurd en dat vergroot mijn ongerustheid over de mate waarin de tekst doordacht is.

Deze week werd ik gecontacteerd door mensen uit de vakbeweging. Zij maken zich zorgen over de verandering van de term onderneming in vennootschap. Zij vroegen welke implicatie dit bijvoorbeeld zal hebben op de wet van 1948 op de ondernemingsraden. Houdt dit in dat het bevoegdheidssterrein van deze wet automatisch verandert? Hebben de specialisten in vennootschapsrecht gedacht aan de implicaties van een dergelijke wet op de ondernemingsraden? Ik moest hen het antwoord schuldig blijven. Ik neem aan dat men geruststellend zal opmerken dat dit zeker niet de bedoeling is. Ik had begrepen dat het niet de bedoeling was om inhoudelijk iets te wijzigen aan de wetgeving en dat men alleen wou coördineren. Ik signaleer alleen dat deze bezorgdheid leeft in vakbondskringen. In de mate dat de tekst door de Senaat zal worden goedgekeurd, hoop ik dat men deze maatschappelijke ongerustheid kan weerleggen.

De **voorzitter**: De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

Nous passons à la discussion des articles.

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking van de artikelen. (Rgt 66, 4°)

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion des articles. (Rgt 66, 4°) (1838/11)

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp houdende het Wetboek van vennootschappen".

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi contenant le Code des sociétés".

Ik wijs er op dat men met artikel 2 meteen 800 artikelen goedkeurt aangezien het gaat om een coördinatieartikel.

voorzitter

- *De artikelen 1 tot 27 worden artikel per artikel aangenomen.*

- *Les articles 1 à 27 sont adoptés article par article.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over het geheel zal later worden gestemd.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Regeling van de werkzaamheden

Ordre des travaux

De **voorzitter** : Collega's, ik vestig uw aandacht op punt 5 van de agenda, het wetsontwerp inzake de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen. Dat punt stond aan de agenda vanmorgen. Aangezien de tekst nog niet is rondgedeeld, stel ik voor dit punt vanmiddag te behandelen, aansluitend op het wetsontwerp betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

Geen bezwaar ? (Nee)

Aldus zal geschieden.

Wetsontwerpen en -voorstellen

(voortzetting)

Projets et propositions de loi

(continuation)

De **voorzitter** : Aan de orde is de bespreking van het **wetsontwerp tot wijziging van artikel 582, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek (overgezonden door de Senaat) (zonder verslag) (1850/1).**

L'ordre du jour appelle la discussion du **projet de loi modifiant l'article 582, 1°, du Code judiciaire (transmis par le Sénat) (sans rapport) (1850/1).**

De algemene bespreking is geopend. Vraagt iemand het woord ? (Nee)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est ouverte. Quelqu'un demande-t-il la parole ? (Non)

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

Nous passons à la discussion des articles.

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion des articles. (Rgt 66,4)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking van de artikelen. (Rgt 66,4) (1850/1)

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

- *Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over het geheel zal later worden gestemd.

Aan de orde is de bespreking van het **wetsvoorstel van de heer Chris Moors tot stimulering van langetermijnpachten (2014/1 en 2).**

L'ordre du jour appelle la discussion de la **proposition de loi de M. Chris Moors visant à encourager la conclusion de baux à ferme de longue durée (2014/1 et 2).**

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Simonne Creyf, rapporteur, heeft het woord.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP), rapporteur : Mijnheer de voorzitter, ik verwijs

naar mijn schriftelijk verslag.

De **voorzitter** : Vraagt iemand het woord ? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole ? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

Nous passons à la discussion des articles.

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion des articles. (Rgt 66,4)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking van de artikelen. (Rgt 66,4) (2014/1)

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

- *Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over het geheel zal later worden gestemd.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

- *De vergadering wordt gesloten om 11.30 uur. Volgende plenaire vergadering woensdag 31 maart 1999 om 14.00 uur.*

- *La séance est levée à 11.30 heures. Prochaine séance plénière mercredi 31 mars 1999 à 14.00 heures.*

ANNEXE

SEANCE PLENIERE
MERCREDI 31 MARS 1999

COMMUNICATIONS

SÉNAT

Projet de loi transmis

Par message du 30 mars 1999, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi relatif à la création d'un Comité fédéral de l'allaitement maternel (n° 1775/7); le Sénat ne l'ayant pas évoqué.

Pour information

GOUVERNEMENT

Procédure d'association

En exécution de l'article 6, § 4, 3°, et § 8, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, le premier ministre informe, par lettre du 29 mars 1999, qu'aucun gouvernement régional n'a formulé de remarque, dans le délai prévu par l'article 65bis du Règlement de la Chambre, sur la proposition de loi de M. Jos Ansoms et consorts favorisant l'organisation des déplacements entre le domicile et le lieu de travail par l'établissement de plans de transports d'entreprises (nos 374/1 à 17).

Dépôt sur le bureau de la Chambre

BIJLAGE

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 31 MAART 1999

MEDEDELINGEN

SENAAT

Overgezonden wetsontwerp

Bij brief van 30 maart 1999 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geëvoerde wetsontwerp betreffende de oprichting van een federaal Borstvoedingscomité (nr.1775/7).

Ter kennisgeving

REGERING

Procedure van betrokkenheid

Met toepassing van artikel 6, § 4, 3°, en § 8 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen deelt de eerste minister bij brief van 29 maart 1999 mee dat geen enkele gewestregering binnen de bij artikel 65bis van het Reglement van de Kamer bepaalde termijn enige opmerking heeft geformuleerd over het wetsvoorstel van de heer Jos Ansoms c.s. tot bevordering van de organisatie van het woon-werkverkeer met bedrijfsvervoerplannen (nrs. 374/1 tot 17).

Bij de Kamer ter tafel gelegd